

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: oponentský posudek

Autor práce: Jiří Voleský

Název práce: Případová studie azylového domu: bezdomovectví, přístup k finančním prostředkům a nakládání s penězi.

Vedoucí práce: Mgr. Martin Tremčinský, Ph.D.

Oponentka: Mgr. Magdalena Jozová

Navržené hodnocení: D-E

Jiří Voleský se ve své práci zabývá současným bezdomovectvím v ČR a tento fenomén obohacuje o výzkum ekonomického jednání lidí bez domova. Téma bakalářské práce je sociologicky relevantní a má potenciál mít i aplikovaný rozměr. Cílem Voleského je zachytit a zmapovat způsoby zacházení s finančními prostředky lidí bez domova, přesněji uživatelů pobytové služby azylového domu pro muže. Práce je strukturovaná na teoretickou, metodologickou a empirickou část. Voleský představuje některé teorie, které se týkají fenoménu bezdomovectví, chudoby a sociální exkluze a dále volí případovou studii ke zkoumání daného fenoménu, přičemž využívá polostrukturovaných rozhovorů a zúčastněného pozorování.

Předkládaná práce je výstupem bakalářského stupně studia sociologie. Nepředpokládá se, že studenti a studentky budou v bakalářských pracích přinášet propracovaná a hluboká analytická zjištění, či že budou pracovat s velkým teoretickým aparátem. Bakalářská práce by ale měla ukazovat, že studenti a studentky umí pracovat s relevantními zdroji, že budou schopni/y zreflektovat svou pozici jako výzkumníka/ice a v neposlední řadě by bakalářské práce měly ukázat schopnost kontextualizace a propojování teorií s vlastním výzkumem.

Musím konstatovat, že práce Jiřího Voleského v těchto základních požadavcích na bakalářskou práci velmi pokulhává. Zásadní problém spatřuji v teoretickém zázemí, které pro svou práci Jiří Voleský zvolil. Teoretickou základnu tvoří v podstatě pouze sedm stran textu (z toho 3 jsou věnovány popisu služby azylového domu) a není úplně jasné, s jakou perspektivou byly zdroje zvoleny a jak jsou relevantní pro výzkum. V analytické části Voleský s těmito zdroji již nepracuje a teoretická část tak nedává žádnou oporu pro práci s daty a nepředkládá ani žádnou perspektivu, která by pomohla se v problematice zorientovat, sociologicky ji uchopit a kontextualizovat ve vztahu k současné společnosti. Musím bohužel konstatovat, že Jiří Voleský zvolil nedostatek zdrojů pro vytvoření teoretické opory pro svůj výzkum. To je velká škoda, protože interpretace a analýza jistě zajímavých dat, která Voleský ve svém výzkumu nasbíral, stojí tzv. “na vodě” a výzkumné závěry tak postrádají kontext a tím i sociologický potenciál. Rozšíření teoretické základny o relevantní sociologické výzkumy (zpracovávající například současnou podobu chudoby, ekonomického jednání sociálně slabých, sociálního vyloučení a bezdomovectví nebo dopadů krize bydlení a pandemie covidu-19 na sociálně slabé, problematiku sociálních služeb nebo tvorby sociální politiky u nás) by bakalářské práci výrazně pomohlo.

Další dvě již ne tak zásadní výtky se týkají zpracování metodologické části práce a jazykové a stylistické stránky. Voleský bohužel neuvádí všechny metody sběru dat, které v rámci případové studie použil. Vedle pěti polostrukturovaných rozhovorů s klienty azylového domu Voleský použil také metodu zúčastněného pozorování, které pravděpodobně prováděl z pozice nočního recepčního, a také výzkum doplnil o rozhovory s pracovníky a pracovníci azylového domu. Tyto důležité zdroje dat, které sebou nesou jisté etické aspekty, bohužel nejsou v metodologické části práce reflektovány, přestože se jedná o velmi významnou součást výzkumného materiálu a podoby sesbíraných dat.

Bohužel se musím pozastavit také nad stylistickou a jazykovou stránkou práce. V práci je velké množství chyb, překlepů a vět bez podmětu či přísudku. Je také nepřehledná i co do formátování textu, což ještě více podtrhuje jistou chaotičnost celého výsledku. Z práce je patrné, že byla psaná v časovém presu, který se podepsal jak na obsahové, tak na stylistické a jazykové části práce.

Ráda bych ocenila výběr tématu a provedení výzkumu v jistě nelehkém terénu a s respondenty, jejichž zkušenosti zůstávají pro laickou i akademickou veřejnost do velké míry utajené. Velmi si cením také Voleského tendenci tematizovat a problematizovat různé faktory ekonomického jednání lidí bez přístřeší (jedná se např. o předluženost lidí a současný exekuční systém, nedostatečná pomoc ze strany státu a byrokratické a kapacitní překážky v institucionální pomoci, podfinancování sociálních služeb, propadávání sítím pomoci pro vícečetně znevýhodněné lidi atd.). Kdyby tato témata měla oporu ve zpracované teorii a současně byla zasazena do sociologického kontextu, mohl by Voleského výzkum naplnit svůj zamýšlený potenciál. Dobrá zpráva je, že data jsou sesbíraná a dají se analyzovat znovu. Autora práce bych tak chtěla motivovat k dalšímu zkoumání a přeji mu mnoho výzkumné zvědavosti.

Náměty na diskuzi při obhajobě práce:

- 1) Spatřujete nějaké problematické či naopak pro výzkum výhodné aspekty na tom, že jste byl součástí instituce, v rámci níž jste výzkum prováděl? Popište nám vaše výzkumné metody a zkuste zreflektovat vlastní výzkumnou pozici.
- 1) V textu zmiňujete koncept *aktivního a pasivního aktérství* (Wright, 1997) a uvádíte, že je tento koncept důležitým zdrojem pro vaši práci. Vysvětlete tento koncept, dejte jej do kontextu vaší výzkumné perspektivy a výzkumných zjištění. Objasněte, jak byl tento koncept důležitý pro vaši práci a jak jste s ním pracoval.

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:
[ ] Theses [ ] Turnitin [ ] Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly:

Celkové hodnocení práce: D-E

Datum: 3. 9. 2023

Podpis: